

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel: 286 840 129

E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

Vztah českých občanů k místu jejich bydliště – říjen 2015

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v15-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. – 12. 10. 2015</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1045</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>217</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.142</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>30. října 2015</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Součástí říjnového šetření CVVM byl i blok otázek věnovaný vztahu českých občanů k místu, kde žijí. Všechny respondentů jsme se zeptali, jak blízký vztah mají ke své čtvrti či vesnici, ke svému městu, k regionu, ve kterém žijí, ke kraji, k České republice a k Evropě.¹ Odpovědi respondentů zachycuje graf 1.

Nejblíže se podle svých slov čeští občané cítí ke svému městu, „velmi blízký“ vztah k němu cítí více než dvě pětiny (41 %), „blízký“ pak téměř polovina občanů (48 %). Pouze desetina dotázaných (10 %) pociťuje vztah ke svému městu jako „ne moc blízký“, 1 % pak jako „vůbec ne blízký.“

Velmi těsný vztah mají čeští občané také ke čtvrti či vesnici, kde žijí, když svůj vztah k nim popsaly dvě pětiny oslovených (40 %) jako „velmi blízký“ a 45 % jako „blízký“. Více než desetina (13 %) respondentů uvedla, že jejich vztah k čtvrti či vesnici, ve které žijí, je „ne moc blízký“, pouze 2 % ho označila za „vůbec ne blízký“.

Poměrně silnou vazbu pociťují lidé také k regionu, ve kterém žijí. Necelá třetina oslovených (32 %) vnímá vztah ke svému regionu jako „velmi blízký“, více než polovina (53 %) pak jako „blízký“. 13 % označilo svůj vztah k regionu, ve kterém žijí, za „ne moc blízký“, jen 2 % lidí za „vůbec ne blízký“.

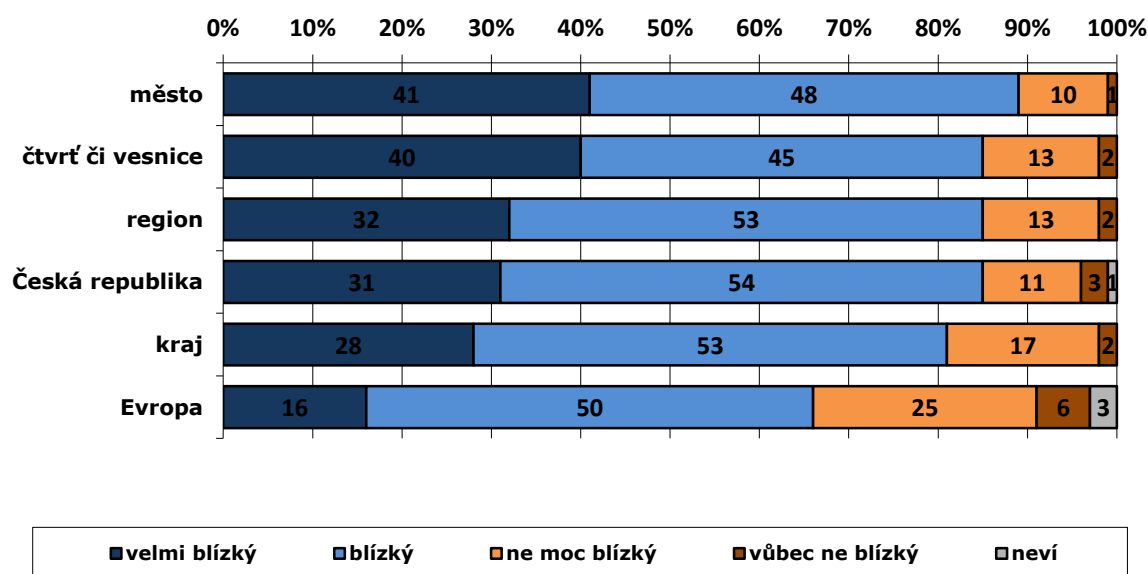
¹ Znění otázky: „Jak blízký vztah máte k vaší čtvrti či vesnici, vašemu městu, regionu, ve kterém žijete (např. Haná, Šumava...), kraji, České republice, Evropě.“ Nabídka odpovědí: velmi blízký, blízký, ne moc blízký, vůbec ne blízký.

Vztah k České republice vnímá téměř třetina občanů (31 %) jako „velmi blízký“, více než polovina (54 %) pak jako „blízký“. Více než desetina dotázaných (11 %) svůj vztah k České republice v aktuálním výzkumu CVVM popsala jako „ne moc blízký“, 3 % ho vnímají jako „vůbec ne blízký“.

Poměrně silnou vazbu mají podle svých slov lidé i ke kraji, v němž žijí. „Velmi blízký“ vztah ke svému kraji má více než čtvrtina obyvatel ČR (28 %), podle více než poloviny (53 %) je „blízký“. Vztah ke kraji, v němž žije, popisuje necelá pětina lidí (17 %) jako „ne moc blízký“ a 2 % jako „vůbec ne blízký“.

Jako relativně nejméně těsný vnímají respondenti svůj vztah k Evropě, i když i zde dvě třetiny z nich uvedly, že jej lze popsat jako blízký, když 16 % ho považuje za „velmi blízký“ a polovina respondentů (50 %) za „blízký“. Čtvrtina dotázaných (25 %) uvedla, že jejich vztah k Evropě lze charakterizovat jako „ne moc blízký“, 6 % ho charakterizovalo jako „vůbec ne blízký“.

Graf 1: Blížkost vztahu Čechů k vybraným územním částem (odpovědi respondentů v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost*, 5. – 12. 10. 2015, 1045 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z hlediska deklarovaného vztahu ke všem sledovaným územním celkům neexistují výraznější rozdíly mezi muži a ženami. Obecně můžeme říct, že lidé starší 60 let častěji uváděli, že mají „velmi blízký“ vztah u všech sledovaných položek s výjimkou vztahu k Evropě. Deklarovaná síla vztahu k jednotlivým územním částem se výrazněji nelišila u respondentů s různým stupněm dosaženého vzdělání, pouze respondenti se vzděláním vysokoškolským měli v porovnání s ostatními poněkud silnější vztah k České republice i k Evropě.

Výraznější rozdíly panovaly mezi respondenty z různě velkých obcí. Respondenti z menších obcí (do 2000 obyvatel) častěji jako „velmi blízký“ popisovali svůj vztah k vesnici, ve které žijí, a také ke svému kraji. Respondenti označující životní úroveň své domácnosti jako dobrou cítili těsnější vazbu k Evropě. Z hlediska politické orientace nejsou mezi těmi, kteří se přiklánějí k levici, pravici či politickému středu v těchto otázkách výraznější rozdíly, snad pouze s výjimkou poněkud chladnějšího vztahu k Evropě u respondentů tíhnoucích k levici.

Otázka na vztah respondentů k místu bydliště je v našich výzkumech pokládána opakovaně, časové srovnání nabízí tabulka 1.

Tabulka 1: Blížkost vztahu Čechů k vybraným územním částem – časové srovnání (v %)

	XII/01	XII/05	X/07	X/09	X/11	X/13	X/15
Město	83/15	87/12	84/15	83/16	85/14	86/13	89/11
Čtvrť či vesnice	82/16	85/13	83/17	81/18	85/14	83/16	85/15
Region	81/16	84/14	81/18	77/21	81/17	80/18	85/15
Česká republika	90/8	88/10	86/12	80/18	85/14	76/21	85/14
Kraj	x	x	x	x	X	73/25	81/19
Evropa	71/22	72/22	67/26	61/34	64/31	54/39	66/31

Pozn.: Podíly „velmi blízký“ + „blízký“ a „ne moc blízký“ + „vůbec ne blízký“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., *Naše společnost*.

Jak ukazuje tabulka 1, vztah českých občanů ke čtvrti či vesnici, ve které žijí, a ke svému městu se v období let 2001 až 2015 výrazněji neměnil a případné výkyvy byly pouze v řádu několika procentních bodů. V případě deklarovaného vztahu k regionu, ve kterém dotyčný žije, došlo v aktuálním výzkumu k mírnému nárůstu podílu těch, kteří ho popisují jako velmi blízký nebo blízký (o 5 procentních bodů). V porovnání s výzkumem realizovaným v říjnu 2013 rovněž vzrostl (o 8 procentních bodů) podíl těch, kdo jako velmi blízký či blízký vnímají vztah ke svému kraji, porovnání s předchozími výzkumy zde ale není možné, neboť v roce 2013 byla tato položka do výzkumu zařazena poprvé. Největší změnu v porovnání s šetřením uskutečněným před 2 roky jsme zaznamenali v případě vztahu respondentů k Evropě, který v současnosti za blízký či dokonce velmi blízký označuje o 12 procentních bodů více než v roce 2013, a k České republice (nárůst oproti předchozímu výzkumu o 9 procentních bodů). Aktuální výsledek je ale v obou případech srovnatelný s tím zjištěným v roce 2011, ale i 2007. Zdá se tak, že po výrazném poklesu ve vnímání blízkosti vztahu k České republice i Evropě v posledním šetření, se nyní situace vrátila ke stavu z roku 2011.